

①

ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΑ ΚΥΡΤΟΙ ΧΩΡΟΙ ΒΑΝΑΧ

Ορισμός 1: Ένας χώρος με νόρμα $(X, \|\cdot\|)$ λέγεται γνήσια κυρτός αν

$$\forall x, y \in B_X \text{ με } x \neq y, \text{ ισχύει } \left\| \frac{x+y}{2} \right\| < 1$$

$$(\Leftrightarrow 1 - \left\| \frac{x+y}{2} \right\| > 0).$$

Γεωμετρική ερμηνεία: Εάν $(X, \|\cdot\|)$ γνήσια

κυρτός, τότε η μοναδιαία σφαίρα $S_X = \{x \in X : \|x\| = 1\}$

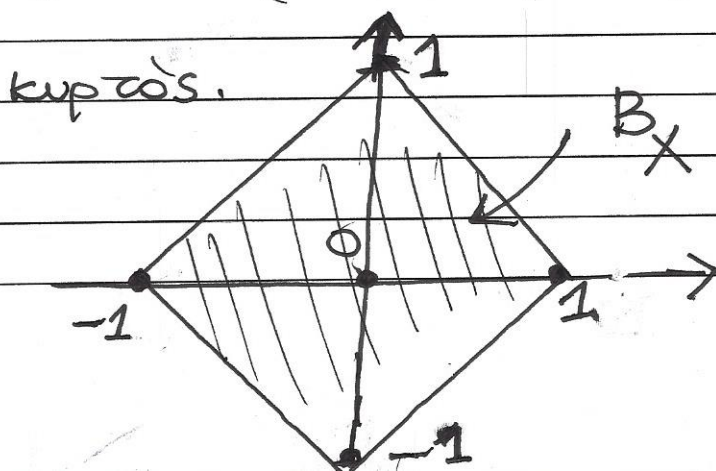
δεν περιέχει ευθύγραφα τμήματα.

Παραδείγματα:

(i) $X = (\mathbb{R}^2, \|\cdot\|_1)$, $\|(x_1, x_2)\|_1 = |x_1| + |x_2|$.

Εάν $x = (1, 0)$, $y = (0, 1)$, τότε
 $\|x\|_1 = \|y\|_1 = \left\| \frac{x+y}{2} \right\|_1 = 1$

$\Rightarrow$ ο $(\mathbb{R}^2, \|\cdot\|_1)$ δεν είναι γνήσια

(2)

(ii) Έστω $(H, \langle \cdot, \cdot \rangle, \|\cdot\|)$ χώρος με

εσωτερικό γινόμενο. Τότε ο H είναι γνήσια
κυρτός. Πράγματι αν $x, y \in B_H$ με

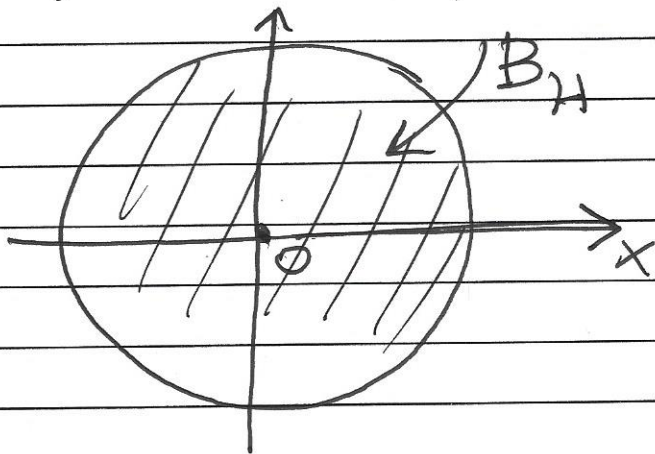
$$\left\| \frac{x+y}{2} \right\| = 1,$$

τότε

$$\|x+y\|^2 + \|x-y\|^2 = 2(\|x\|^2 + \|y\|^2)$$

$$\Rightarrow 4 + \|x-y\|^2 \leq 2(1+1) = 4$$

$$\Rightarrow x=y.$$

$$\Pi \cdot \mathbb{R}^2$$

$$H = (\mathbb{R}^2, \|\cdot\|_2)$$

Ορισμός 2: Ένας χώρος με νόρμα λ είναι

ομοιόμορφα κυρτός αν $\forall \varepsilon \in (0, 2],$

$$\exists \delta > 0 \mid \forall x, y \in B_x,$$

$$\|x-y\| \geq \varepsilon \Rightarrow 1 - \left\| \frac{x+y}{2} \right\| > \delta$$

Σχόλιο 1: Ομοιόμορφα κυρτός $\Rightarrow$

$\Rightarrow$ γνήσια κυρτός.

3

Σχόλιο 2: Ο ορισμός 2 γράφεται ισοδύναμα

$$\forall \varepsilon \in (0, 2], \exists \delta > 0 \quad \forall x, y \in B_X,$$

$$0 \leq 1 - \left\| \frac{x+y}{2} \right\| \leq \delta \implies \|x-y\| < \varepsilon$$

δηλ.

$$\|x-y\| \rightarrow 0$$

καιώς

$$\left\| \frac{x+y}{2} \right\| \rightarrow 1.$$

} ομοιόμορφα
για
 $x, y \in B_X$

Γεωμετρική ερμηνεία:

Εάν το μέσο ενός ευθ. τμ. με άκρα στην B_X είναι "πολύ κοντά" στην

περιφέρεια S_X , τότε αναγκαστικά

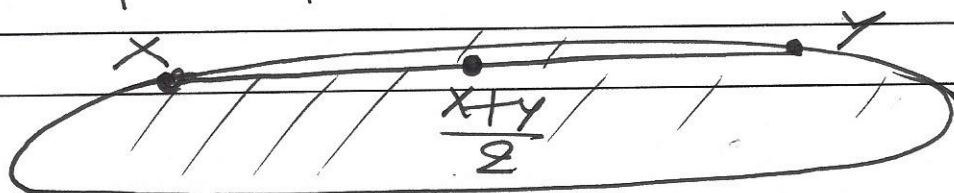
και τα άκρα είναι "πολύ κοντά" μεταξύ τους.

Αυτό συνεπάγεται ότι η B_X

"προσομοιάζει" με την $(B_{\mathbb{R}^2}, \|\cdot\|_2)$

δηλ. είναι αρκετά "σφαιρική".

Η παρακάτω δεν είναι περίγρα ενός ομοιόμορφου κυρτού χώρου:

④

Πρόταση 3: Κάθε χώρος με εσωτερικό γινόμενο είναι ομοιόμορφα κυρτός.

Απόδειξη: Έστω $\varepsilon \in (0, 2]$. Θέτουμε

$$\delta = 1 - \sqrt{1 - \varepsilon^2/4} > 0.$$

Εάν $\|x\| \leq 1, \|y\| \leq 1$, τότε

$$\left\| \frac{x+y}{2} \right\|^2 + \left\| \frac{x-y}{2} \right\|^2 = \frac{\|x\|^2 + \|y\|^2}{2} \leq 1$$

οπότε εάν $\|x-y\| > \varepsilon$, έχουμε

$$\left\| \frac{x+y}{2} \right\|^2 \leq 1 - \varepsilon^2/4 = (1 - \delta)^2$$

$$\Rightarrow \left\| \frac{x+y}{2} \right\| \leq 1 - \delta$$

$$\Rightarrow 1 - \left\| \frac{x+y}{2} \right\| \geq \delta. \quad \square$$

Σχόλιο 3: Η ομοιόμορφη κυρτότητα είναι καθαρά γεωμετρική ιδιότητα και δεν διατηρείται μέσω ισομορφισμύ.

Π.χ. $X = \mathcal{C}^2$. $\forall x \in X$, ορίζουμε

$$\|x\| = \max \{ 2|x(\frac{1}{2})|, \|x\|_2 \}$$

5

Η $\|\cdot\|$ είναι νόρμα ισοδύναμη με την $\|\cdot\|_2$
αλλά δεν είναι ομοόμορφα κυρτή
(δεν είναι καν γνήσια κυρτή!)
(Άσκηση!)

Πρόταση 4: Έστω X χώρος με νόρμα.
Τα παρακάτω είναι ισοδύναμα:

(i) X ομοόμορφα κυρτός

(ii) $\forall (x_n), (y_n) \subset B_X$ με $\|x_n + y_n\| \rightarrow 2$,
ισχύει $\|x_n - y_n\| \rightarrow 0$.

Απόδειξη (Άσκηση!)

Πρόταση 5: Έστω X ομοόμορφα κυρτός.

Εάν $(x_n) \subset X$, $x \in X$ με
 $x_n \xrightarrow{w} x$, $\|x_n\| \rightarrow \|x\|$,

τότε $\|x_n - x\| \rightarrow 0$.

Απόδειξη:

• Υποθέτουμε ότι $\|x_n\| = \|x\| = 1$, $n \geq 1$.

$H-B \Rightarrow \exists f \in X^*$:

$\|f\| = 1$, $f(x) = \|x\| = 1$.

(6)

Τότε, $\forall n \geq 1,$

$$2 \geq \|x_n + x\| \geq |f(x_n + x)| = |f(x_n) + 1|.$$

Αλλά $f(x_n) \xrightarrow{(n)} f(x) = 1,$ οπότε

$$2 \geq \overline{\lim}_n \|x_n + x\| \geq \underline{\lim}_n \|x_n + x\| \geq 2$$

$$\Rightarrow \|x_n + x\| \xrightarrow{(n)} 2,$$

[Πρότ. 4]

$$\|x_n - x\| \rightarrow 0.$$

• Γενικά, έστω $(x_n) \subset X, x \in X$ με $x_n \xrightarrow{w} x, \|x_n\| \rightarrow \|x\|.$

- Εάν $x = 0,$ προφανώς $\|x_n - 0\| = \|x_n\| \rightarrow 0.$

- Εάν $x \neq 0.$ Τότε $\|x_n\| > 0,$ τελικά, δηλ. $\exists n_0 \forall n \geq n_0, \|x_n\| > 0.$

Θέτουμε $y_n = \frac{x_n}{\|x_n\|}, n \geq n_0, y = \frac{x}{\|x\|}.$

Τότε, $\forall f \in X^*,$

$$f(y_n) = \frac{1}{\|x_n\|} f(x_n) \rightarrow \frac{f(x)}{\|x\|} = f(y)$$

$$\Rightarrow y_n \xrightarrow{w} y, \text{ ενώ } \|y_n\| = \|y\| = 1, n \geq n_0$$

$$\Rightarrow \|y_n - y\| \xrightarrow{n} 0 \Rightarrow \|x_n - x\| \rightarrow 0$$

(γιατί) $\square$

(Milman-Pettis)

(7)

Θεώρημα 6: Κάθε ομοόμορφα κυρτός

χώρος Banach είναι ανακλαστικός.

Απόδειξη: Έστω $e: X \rightarrow X^{**}$ η

κανονική εμφύτευση, δηλ.

$$e(x)(f) = f(x), \quad \forall x \in X, \quad \forall f \in X^*$$

$$\left. \begin{array}{l} e \text{ ισομετρία} \\ X \text{ Banach} \end{array} \right\} \Rightarrow e(X) \overset{\|\cdot\|}{\text{-κλειστός.}}$$

$$\text{Αρκεί να δ.ο. } \overline{e(X)}^{\|\cdot\|} = X^{**}$$

Έστω $\Lambda \in X^{**}$, $\varepsilon > 0$, $\|\Lambda\| = 1$.

Επειδή X ομοόμορφα κυρτός, $\exists \delta > 0$

$$\left. \begin{array}{l} \forall x, y \in X, \text{ εάν } \|x - y\| \geq \varepsilon, \text{ τότε} \\ 1 - \left\| \frac{x+y}{2} \right\| > \delta. \end{array} \right\} \quad (1)$$

Είναι

$$1 = \|\Lambda\| = \sup \{ |\Lambda(f)| : f \in X^*, \|f\| = 1 \}$$

$$\Rightarrow \exists f \in X^* \text{ ώστε } \|f\| = 1, \quad |\Lambda(f)| > 1 - \delta/2 \quad (2)$$

Το σύνολο

$$V = \{ F \in X^{**} : |F(f) - \Lambda(f)| < \delta/2 \}$$

είναι W^* -ανοικτό & $\Lambda \in V$.

(8)

Αλλά $\overline{e(B_X)}^{W^*} = B_{X^{**}}$ (Θ. Goldstine!).

οπότε $V \cap e(B_X) \neq \emptyset$, δηλ.

$\exists x \in B_X$, ώστε $e(x) \in V$, δηλ.

$$\underline{|f(x) - \Lambda(f)| < \delta/2.} \quad (3)$$

σχυρισμός: $\|\Lambda - e(x)\| \leq \varepsilon$.

Ας υποθέσουμε ανθετίως ότι $\|\Lambda - e(x)\| > \varepsilon$.

Το $W = \{ F \in X^{**} : \|F - e(x)\| > \varepsilon \}$

είναι W^* -ανοικτό $\forall \Lambda \in W$.

Οπότε το $V \cap W$ είναι W^* -ανοικτό $\exists \Lambda$

$\Rightarrow$ [Θ. Goldstine!] $\exists y \in B_X \mid e(y) \in V \cap W$,
δηλ.

$$|f(y) - \Lambda(f)| < \delta/2, \quad \|x - y\| > \varepsilon. \quad (4)$$

Έχουμε

$$2|\Lambda(f)| = |\Lambda(f) - f(x) + f(x) + f(y) + \Lambda(f) - f(y)|$$

$$\leq |\Lambda(f) - f(x)| + |f(x+y)| + |\Lambda(f) - f(y)|$$

$$\stackrel{(3), (4)}{\leq} \delta + \|x+y\|.$$

(9)

$$\text{Αλλά } \|x-y\| > \varepsilon \stackrel{(4)}{\implies} \stackrel{(1)}{\implies}$$

$$\|x+y\| < 2-2\delta$$

$$\implies 2|1(f)| < \delta + 2 - 2\delta = 2 - \delta$$

$$\implies |1(f)| < 1 - \frac{\delta}{2} \quad (\text{ΑΤΟΠΟ!}) \quad (\underline{\underline{\beta\lambda. (2)!}})$$

$$\text{Άρα, } \|1 - e(x)\| \leq \varepsilon.$$

Δείξαμε λοιπόν ότι $\forall \varepsilon > 0$ $\exists x \in X$ με $\|x\|=1$
 ώστε $\|1 - e(x)\| \leq \varepsilon$

$$\|1 - e(x)\| \leq \varepsilon$$

$$\implies \overline{e(X)} = X^{**} \implies e(X) = X^{**} \quad \square$$

(+) Άσκηση! Έστω $(Y, \|\cdot\|)$ χώρος με νόρμα.

$$\text{Να δ-ο. η } (Y^*, w^*) \ni f \mapsto \|f\|$$

είναι κάτω ημιοσυμμετρική, δηλ.

$\forall c > 0$, το σύνολο

$$\{f \in X^* : \|f\| > c\}$$

είναι w^* -ανοικτό.